

אמר לחרם הממונה

בלילה, והוציאו לבית השריפה, כי קרבן התמיד שנשחת בלילה פסול.

וכדי שלא יטעו פעם אחרת, תיקנו חכמים שהרוואה יעמוד על החומה או על הגג. ועתה המשנה חוזרת לבאר את סדר העבודה יום היכיפויות:

אחרי שאמר הרואה "ברקאי" [ולדברי מתיא בן שמעון]: "האר פני המזורה" – "הן", הורידו את הבهن גדול לבית הטבילה, לפי כלל עבודות יום היכיפורים בכחן גדול, והוא טעון טבילה לפני שנכנס לעזרה להתחילה בעבודות היום.

ואגב שאמרה המשנה שהורידו כהן גדול לבית הטבילה, היא מרוחיבה ומארכת את דין הטבילה בעזרה, וכן את דין קידוש ידיים ורגלים ממי הכוור, בכללותם.

זה הכלל היה במקדש, באדם העובד במקדש, בכל ימות השנה:
כל המים את רגליו, שנוצרק לעשות נקבים

בריש"י במסכת מנהות [דף ק א] מבואר שלא הזכיר את חברון אלא ביום היכיפורים, וכן העתיקו התוספות שם.
אבל הרש"ש תמה על זה וכותב כלל השנה הזכיר את חברון. ושינה את הגירסה בריש"י ותוספות.

14. כן פירוש ריש"י. ובתפארת ישראל כתוב לבאר, לولي דבריו, ששאלת המשנה היא על מתיא בן שמעון, למה הוציאו שיירד כל המזורה. וכן פירוש המאירי. ועיין מה שכותב בזיה בשיח יצחיק.

הקרבות "בימים זבחכם" [ויקרא יט], ו"זבח" הוא לשון שחיטה>.

ואם אכן הגיעו זמן השחיטה, אז הרואה את עלות השחר אומר ומカリ: **ברקאי!** ככלומר, התחיל אוור השחר להבריק בקצת השמים.

מתיא בן שמעון אומר: כך היו אומרים: **האר פני כל המזורה עד שנראה האור בחברון.**

וזמן זה הוא אחר זמן "ברקאי" שאמר תנא קמא [רעד"ב]⁽¹³⁾.

והוא אומר "הן". ובגמרה מתבאר מי אמר "הן".

ולמה הוציאו לבך, לעלות לגג ולראות, ולא הסתפקו בראיה מן הקרקע?⁽¹⁴⁾.

היות שפעם אחת עליה מאור הלבנה, או רשבקע מן הלבנה [רש"ש] עליה והאר סמוך לעלות השחר, ורימנו, ונדמה היה להם שהאר המזורה מן החמה, ושהטר את התמיד. ולבסוף הבינו שטעו, ששחטו אותו

שהமמונה כאן הוא כהן אחר, שמיןוהו לבך. ועיין תוספות הריא"ש שם וכאן. ושיח יצחיק.

13. ריש"י לקמן [עמור ב ד"ה ואיבעת אמא] הביא את דברי הירושלמי, שלא הוציא חברון אלא כדי להזכיר זכות אבות, הקברים בחברון. והרייטב"א כתוב, שלפי הפשט בגמרא שלנו נראה, שכאשר השחר היה מאייר בחברון הוא היה יותר ברור. והמאיר הביא את הירושלמי, וכותב, שמכל מקום זמן זה מאוחר יותר مثل תנא קמא [שהרוואה מזכיר "האר" "כל" המזורה. ועוד, שחברון היא בקצת הדרומי שבmezorah].